

LAS Verticum: Egy szó feletti tartalomelemző szoftver

László János¹ és Ehmann Bea²

¹ MTA Pszichológiai Kutatóintézet
Budapest, Victor Hugó u. 18-22. H-1132 Magyarország
laszlo@mtapi.hu

² ¹ MTA Pszichológiai Kutatóintézet
Budapest, Victor Hugó u. 18-22. H-1132 Magyarország
ehmannb@mtapi.hu

Kulcsszavak. LAS Verticum, LINTAG, tartalomelemzés (szó feletti), narratív pszichológiai tartalomelemzés

A LAS vertikumot három összetevő alkotja: a LINTAG nevű szó feletti kódolóprogram, az ATLAS.TI fogalmi hálózatépítő program és az SPSS statisztikai programcsomag. Az előadásban a LINTAG és az Atlas.ti összekapcsolódásának logikáját mutatjuk be.

A LINTAG program a Morphologic Kft. által korábban kifejlesztett HUMORESK morfológiai elemzőprogram elvén alapul, amely a természetes nyelv szókészletét morféimákra bontva tartalmazza. A szoftvert elvileg éppen ez a tulajdonság teszi alkalmassá magyar nyelvű szövegek szószintű tartalomelemzésére. A LINTAG program másik fő alkotóeleme a narratív pszichológiai tartalmakkal feltöltött nyelvtani és lexikon fájlok sorozata. A szoftvernek ezt a részét az MTA Pszichológiai Kutatóintézete, a Pécsi Tudományegyetem és a Gödöllői Szent István Egyetem közös Narratív Pszichológiai Munkacsoportja fejlesztette ki a Morphologic Kft.-vel együttműködve.

Ha a program csupán szógyakorisági elemző volna, akkor is újdonságot jelentene a magyar nyelvű szövegek számítógépes tartalomelemzésének terén: képes lenne arra, hogy pszichológiai relevanciával rendelkező, validált szókatagóriák tagjainak előfordulási gyakoriságát kijelyezze. A LINTAG szupralexikális mivolta két területen jelentkezik. Az egyik, hogy a vizsgálni kívánt szókatagóriák nem csupán egyetlen szóból állhatnak, hanem több szóból álló kifejezéseket is tartalmazhatnak. A másik – és ez a lényegesebb –, hogy a program nem csupán itemenként egy vagy több tagból álló szólisták alapján, hanem szó feletti mintázatkereső algoritmusok révén is képes a szövegelemzésre.

A LINTAG bemenetek lehetnek szólisták és szó feletti mintázatkereső algoritmusok. A kimenetek ennek megfelelően szólista modulok és algoritmus modulok, amelyek úgy alkotják az Atlas.ti bemenetét, hogy néhány gombnyomás révén a szövegfájlok lekódolt formában jelennek meg az Atlas.ti felhasználói felületén. Az Atlas.ti kimenetei az SPSS potenciális bemenetei.